

Aino-Kaisa Pekonen vas ym

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä lääkekorvauksien alkuomavastuun korotuksen perumiseen (14 700 000 euroa)

Eduskunnalle

Orpon hallitus on esittänyt lääkekorvausten alkuomavastuun korottamista 70 euroon nykyisestä 50 eurosta 1.1.2025 alkaen. Päätös on yksi monista vuoden 2025 budjetin toimista, joilla nostetaan sairastamisen kuluja: samalla myös sairauspäivärahaa leikataan, asiakasmaksuja korotetaan ja lääkkeiden arvonlisäveroa korotetaan.

Alkuomavastuun korottaminen vaikeuttaa pienituloisten henkilöiden mahdollisuuksia hankkia tarvitsemiaan lääkkeitä ennen kuin alkuomavastuu on täyttynyt, koska nämä lääkekustannukset tulevat kokonaan henkilön maksettavaksi. Pienilläkin korotuksilla voi olla näissä tilanteissa pienituloisille henkilöille merkittävää vaikutusta. Alkuomavastuun korotus voi vähentää lääkehoitojen aloittamista, lääkkeiden käyttöä ja hoitoon sitoutumista. Muutos voi siten heikentää lääkkeiden käyttäjän terveydentilaa ja lisätä muiden terveyspalvelujen käyttöä.

Tutkimuksessa, jossa tarkasteltiin skitsofreniaa sairastavien lääkehoidon onnistumista ennen ja jälkeen alkuomavastuun käyttöönoton, havaittiin, että alkuomavastuun käyttöönotto vähensi skitsofreniaa sairastavien lääkkeitä ja sairaalahoitojen määrän väheneminen pysähtyi. Tutkimuksen perusteella alkuomavastuun vaikutus näyttää vaikuttavan lääkehoidon kokonaisuuteen ja sen toteutumiseen heikentävästi. Siksi voidaan perustellusti olettaa, että myös alkuomavastuun korottaminen tuottaa kielteisiä vaikutuksia, jotka voivat olla myös taloudellisesti suurempia kuin päätöksellä tavoitellut säästöt.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 14 700 000 euroa momentille 33.30.60 lääkekorvauksien alkuomavastuun korotuksen perumiseen.

Talousarvioaloite TAA 298/2024 vp

Helsingissä 4.10.2024

Aino-Kaisa Pekonen vas
Jessi Jokelainen vas
Minja Koskela vas
Veronika Honkasalo vas
Timo Furuholm vas
Mai Kivelä vas
Laura Meriluoto vas
Pia Lohikoski vas
Anna Kontula vas
Johannes Yrttiaho vas